

1. Návykové chování a závislost, základní pojmy, rizikové a protektivní faktory závislostí, různé etiologické pohledy na závislosti, vývojově psychologické aspekty závislostí, různé formy návykového chování.
2. Alkoholová závislost, její rizikové faktory, vývoj závislosti na alkoholu, typy alkoholismu, psychické a sociální důsledky závislosti na alkoholu. Alkoholová závislost a (versus) reklama. Alkoholismus v souvislosti s rodinou (jak orientační tak prokreační). Alkohol a agrese. Prevence alkoholové závislosti (možnosti učitele RV a VKZ).
3. Závislost na nealkoholových drogách, její rizikové faktory, vznik a vývoj závislosti, charakteristické projevy abúzu různých nealkoholových drog, psychické a sociální důsledky drogové závislosti. Drogová závislost v souvislosti s rodinou (jak orientační tak prokreační). Drogy a agrese. Prevence drogové závislosti (možnosti učitele RV a VKZ).
4. Patologické hráčství, rizikové faktory, vznik, vývoj a sociální důsledky hráčské závislosti. Prevence hráčství (možnosti učitele RV a VKZ). Novodobé závislosti (PC, internet, sociální sítě, nakupování atp.).
5. Působení sekt a psychická manipulace, vznik a vývoj závislosti na sektě, techniky psychické manipulace. Odchod ze sekty (výstupové poradenství). Prevence závislosti na sektě (možnosti učitele RV a VKZ).
6. Agrese, agresivita, násilné chování, biologické a psychosociální aspekty lidské agrese, náchylnost k agresii (poruchy osobnosti), sociální učení a agrese, vliv médií na agresii, traumatizace násilím a její následky, zvládnání agrese.
7. Agresivita v rodině. Asymetrická agrese a její hlubší psychologické souvislosti, typy týrání dětí, děti v rizikovém postavení, sexuální trauma u dětí, syndrom CAN, násilí mezi dospělými členy rodiny. Nebezpečí „označkování“ lidí týraných, zneužívaných, zanedbávaných v dětství, význam reflexe „osobního příběhu“ pro reparaci následků a pro vyrovnání se s traumatem, prevence násilí v rodině (specifické možnosti učitele RV a VKZ).
8. Agresivita ve školním prostředí. Šikanování ve školní třídě (event. vrstevnické skupině), zvláštnosti šikanování u dětí a mládeže, psychologické souvislosti a skupinová dynamika šikanování, rizikové osobnostní faktory agresorů, mnohostranné následky šikanování ve třídě (nejen u obětí), zvládnání (diagnóza, zásah) a prevence šikanování (specif. možnosti učitele RV a VKZ).
9. Xenofobie, intolerance, rasismus, rasové násilí (souvislost se šikanováním), diskriminace, psychologické a pedagogické souvislosti xenofobie, rasismu. Výchova k toleranci a proti rasismu, multikulturní výchova (možnosti učitele RV a VKZ).
10. Krizové stavy u dětí a mládeže, časté příčiny krizových stavů, krizový stav a fáze krizí. Zásady psychologické první (laické) pomoci v tíživé situaci (možnosti a meze krizové intervence učitele). Odborná pomoc dítěti či mladému člověku v krizi, instituce pomáhající dětem v krizových situacích, možnosti spolupráce učitele s těmito institucemi.
11. Sebevražedné jednání, motivace a varianty sebevražedného jednání, sebevražda v životní dráze člověka, společenské postoje a reakce na sebevraždu, suicidální vývoj jedince a jeho charakteristické znaky, zvláštnosti sebevražedného jednání u nedospělých, varovné signály pro pedagogy a vychovatele, prevence sebevražedného jednání ve školním prostředí.

VELMI DOPORUČENÁ LITERATURA:

Adler, A.: Psychologie dětí | Bartlová, S.: Sociální patologie | Bergeret, J.: Toxikomanie a osobnost | Běťák, L., Ferbarová, R., Plocek, K., Skácelová, L.: Prevence sociálně patologických jevů ve škole | Čermák, I.: Dětská agrese | Čermák, I.: Lidská agrese a její souvislosti | Elliotová, M.: Jak ochránit své dítě | Fontana, D.: Psychologie ve školní praxi | Gjuríčová, Š., Kocourková, J., Koutek, J.: Podoby násilí v rodině Heidbrink, H.: Psychologie morálního vývoje | Heller, J., Pecinová, O. a kol.: Závislost známá neznámá | Hillman, J.: Duše a sebevražda | Jedlička, R., Kořán, J.: Analýza a prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže | Kastová, V.: Krize a tvořivý přístup k ní | Klímpel, P.: Psychická krize a intervence v lékařské ordinaci | Kolář, M.: Bolest šikanování | Koudelková, A.: Psychologické otázky delikvence | Křivohlavý: Psychologie zdraví | Langmeier, J., Matějček, Z.: Psychická deprivace v dětství | Marhounová, J., Nešpor, K.: Alkoholici, fetišci a gambleré | Matoušek, O.: Rodina jako instituce a vztahová síť | Mečíř, J.: Zneužívání alkoholu a nealk. drog u mládeže | Mikota, V.: O ovlivňování duševních chorob | Millerová, A.: Dětství je drama | Mufsonová, S., Kranzová, R.: O týrání a zneužívání | Mühlbacher, P.: Sociální patologie | Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H.: Prevence problémů působených návykovými látkami na školách | Nešpor, K.: Návykové chování a závislost | Pernicová, R.A.: Tabu v rodinné komunikaci | Porterfieldová, K.M.: Jak se vyrovnat s následky traumatu | Porterfieldová, K.M.: O sektách | Pöthe, P.: Dítě v ohrožení | Presl, J.: Drogová závislost | Říčan, P., Pithartová, D.: Krotíme obrazovku | Říčan, P.: Agresivita a šikana mezi dětmi | Skála, J. a kol.: Závislost na alkoholu a jiných drogách | Skála, J.: ... až na dno? | Sournia, J.Ch.: Dějiny pijáctví | Šišková, T., ed.: Výchova k toleranci a proti rasismu | Vágnerová, M.: Psychopatologie pro pomáhající profese | Vizinová, D., Preiss, M.: Psychické trauma a jeho terapie | Vojtík, V., Machová, J., Břicháček, V.: Poruchy vývoje dětí a mladistvých | Vymětal, J.: Duševní krize a psychoterapie

HARMONOGRAM pro JS 2016

Termín	Dvojice (nebo n-tice n=1 ☺)	Téma č.
13. dubna	Baslíková, Monika, Pokorná, Hana	3
20. dubna	Grmelová, Lenka, Homolková, Jana	4
27. dubna	Havlíková, Michaela, Kováčová, Lucie	5
4. května	Škývarová, Petra, Veselková, Marta	7
11. května	Melechovský, Martin	8
18. května	Čiklová, Barbora, Štěpánková, Alena	9